

urdukutabkhanapk.blogspot

شعیب خان ختک

ټول حقونه زما د ماشومې لور "رڼا" په نوم محفوظ دي (مصنف)

د كتاب نوم ــــــــــ يەپېښورە پەتا څۀ شوي دي ليكوال ____شعىبخانختك اشاعت ۲۰۱۴_ ____شعىبخانختك كمپوزر سوه (۵۰۰) شمبر ــــــعامر پرنټاپنډ پېلشرز پېښور يرېس 10.____ بيعه در ک ـــــقمرميله نظام پور، نوښار W. 1 A V F F & F F _ . . 9 T _____ مويائل ای میل shoaib paaras44@yahoo.com _____ ____اجمل ختهک پښتو ادبي جرګه پهاهتمام خې اياد، نوښار

<u>د موندلو درکونه</u>

یونیورستی بک ایجنسی پېښور شاداب بک سنټر کیولری روډ نوښار الاخوان بک سنټر نظام پور انور خان لالاپښتو اکیډیمی پېښور

ترون

- د خپلې خوږې مور او خوږ بابا جان په نوم چې د چا په
 د عاګانو راته ګراني اسانېږي-
- د خپل خوږ، مینه ناک، ګران او بې بدله استاد
 پروفیسر مسعود جان په نوم او د هر هغه استاد په نوم
 چې د خپل فرض سره مخلصه د ے-
- لکه د مشر ورور خوږ ملګری دلدار علی شاه (مرحوم)
 په نوم چې ټول عمر ې د انسانۍ ت خدمت ته وقف
 کرے وو-

فهرست

8	يو څو خبرې هارون الرشيد خټک
14	زلمے شعور ، زلمے شاعر پروفیسر همایون همدر
21	زما شاعر، زما آواز پروفیسر مسعود جان
23	دوه خبرې، يو ارمان شعيب خان خټک
25	حمد
26	لرکړه په خپل فضل ټول افات مې د وطن
27	تا ته هم خيال په هر يو كار په هر قدم پكار د ح
28	جنګ د پردي کور زما کاله کښ <i>ې</i> د <u>ے</u>
29	ستا د کوڅې دا طوافونه به تر کومه کړمه
30	ژوند بې له تا نه د اور لمبې دي
32	بېلتون د زړهٔ د پاسه راکړ ح ټک جانانه
33	یاره نن سبا خلق
35	څنګه دې هېر کړم په اسانه حق حېران دې کړمه
36	پردي وطن کښې خو هر چا ته کلے کور يادېږي
37	د كلي ژوند ساده وختونه څومره خوند وو پكښې
38	د مینې محبت کوومه کر چې چرته ځم
39	داسې کم ساعت د حے چې مې هېره ئې
40	مورنۍ ژبه
44	زړهٔ چې بيمار شي نو د يار د ديد علاج غواړي

45	زړګے به مې محبوبې د بل چا سندرې وائي
46	بس د ے د رومان غزلې نه ليکم
47	لار دې کړه زما ځنې جدا ښهٔ دې او نهٔ کړل
48	د سترګو تور د زړهٔ ټکوره ياره
49	دلته د سر امان خو شته دے کنه کور ته مه ځه
50	د کلي خلق د يو لار خلق دي
52	راته پرته ده په هر خوا مسئله
53	له بې وسۍ رانه جانان پاتې د ح
54	شم به په کلي کښې رسوا دلبره
55	اوچته مرتبه ده اوچت شان د پښتنو
57	ټوپک
58	پهخپلو ګټو او فائدو پسې ځي
59	كلەبم چَــوي كـلەډزې پەبازار كېږي
61	زما پهزړهٔ زما ځيګر کښې اوسې
62	لېونو په شانې ګرځم نن سبا کلي په کلي
63	د هر چا خپل فکر دے خپل سوچ دے
64	وير دے او ژړا ده د خندا هډو نامه نشته
65	نه خو د طبيب نه د دوا سره جوړېږي
	د غم سره بلد شوم شوګیرو سره بلد شوم
66	ا م اسر، نورو سویا سو میرو سر، نورو سویا
67	خپل ګران بابا جان ته

71	لږې شان خبرې راته ډېرې شي
72	چې مرګ ئې ياد وي غم د قبر کوي
73	وایه د خپل زړهٔ د پردو پرېږده
74	د بل په خوښهٔ باندې ژوند کړو نو ښاد چرته کښې يُو
75	لږپه مزهٔ شه لږپه رو راشه
76	زهٔ په پښتو مئين يم، په پښتنو مئين يم
77	ګلې د ستا مینه پاګله مینه
78	د ديد قحطي شوه مور مې وائي چې ګودر ته مه ځه
79	ياره كەپخلاشى ښەبەدېرە وي
80	چې په محفل کښې شاعران ناست وي
81	ښار کښې چې شر کېږي او شور کېږي
82	چې سره زر نه وې ځلېدلې ولې
83	بدلون
84	بد مې هغه لګي چې ګټې ځائے ته ځان اوباسي
85	د چا سر نه وي، د چا ښپې، د چا لاسونه توبه
86	اوس مې زندګي همزولو ګرانه شوه
87	اه مې د زړه، فرياد په خله راځي
88	ستا د ښائست ستا د ښکلاخبرې
89	ژوند که بې له تا نه تېرېدلے څومره ښه به وه
91	يار چې له ياره جدا كېږي خلقه

92	كەستا پەشانى ښائست پەدې جھان نشتە
93	ښکلې حياناکه پرده داره ده
94	بل به اورونه شي سرخي په شونډو پورې نه کړې
95	زړهٔ مې ژاړي چې ئې وينم چې په کوم يو لوري ځمه
96	زما کلے
99	بل قتلوي او كه نه ځان قتلوي
100	كەئى سادە كەئى نادان لاليە
101	اور دې په کور اولګېدې په خطر پښتونه
102	نه ستا زر گے صبر ہری نه زما زر گے صبر ہری
103	کوه د مينې د مستۍ خبرې
104	مورې
106	ډېره موده پس چې يو څو لحظو ته يار ملاو شي
107	چم کښې به نه وي د بدو خبرې
108	پېغلەئى،دەښكلىلكەخورزمادكلي
109	میله
112	میناه مې دا وه
113	فرق
115	هائيكو
118	ى دېښوره په تا څه شوي دي . ؟؟
121	پوښتنه

يو څو خبرې

د دې کتاب "په پېښوره په تا څه شوي دي" مصنف زمون زلمے شاعر ښاغلے شعیب خان خټک د ے چې تعلق ئې د خوړه خټک نظامپور یو ډېر ښائسته کلي کمرمېله سره د ے د خټک نامې دا کلے د افریدو علاقې "موسی درې" سره په برید پروت د ے د موسی درې لوے خوړ هم د دې کلې په مېنځ کښې بهېږي د دې کلې د یو چینې اوبه د بجلۍ د پمپ په ذریعه د چراټ چهاونۍ ته خېژي د

د دنيا د هنګامو او د شورنه لرې په خاموشه فضا کښې د دنګو غرونو په لمن کښې او د موسلی درې د سپينو رڼو اوبو په غاړه الباد دا کلے چې پلوڅې، بېرې، زېړوني، ګنډيري، او کرکڼې پکښې پرېمانه دي خپله هم يو شاعرانه او مينه مينه ماحول لري ـ او لکه چې اجمل خټک دا شعر د داسې کلي او ماحول د پاره وئيلے وي چې -

په دې ښکلې فضا کښې چې هم حُسن شته هم مينه رباب که دلته کېردې نو پخپله به ټنګېري د دې کلي وړومبے صاحب ديوان شاعر ښاغلے عبدالحميد بابا وو چې د کلام نمونه ئې (قلمي) د خپل نمسي پروفيسر اظهار خټک صاحب سره محفوظه ده ـ اظهار صاحب هم د پښتو ژبې ښۀ ليکوال او د دوو کتابونو "هارون الرشيد د شنو کاڼو خټک" او د شعري مجموعې " د ديدن کنډاو" مصنف د حـ په کراچۍ کښې مېشتۀ شاعر اديب ښاغلے اقبال شاه (ماښام خټک) هم د دې ښکلي کلي استوګن د ح چې د شعري مجموعې "په وجود کښې نه ځائېږم" مصنف د حـ زلمي شاعران اقبال احمد سحر خټک او حوالدار شاه باران خټک هم د دې کلي استوګن دي ـ په دې وړوکي شان کلي کښې دومره شاعران لکه چې د ستر خوشحال خټک د دې شعر عملي تصوير وي چې

د خوشحال سره چې کيني يو څو کاله دا د غره خټک به واړه شاعران شي

شعیب خان خټک په کال ۲۰۰۲ - ۱۹۸۶ کښې د جعفر شاه کره زېږېدلے د م_په کال ۲۰۰۲ کښې لسم ۲۰۰۴ کښې د د ولسم ۲۰۰۶ کښې لسم ۲۰۰۶ کښې د ولسم و ولسم ۲۰۰۶ کښې د ګورنمنټ پوسټ ګریجویټ کالج نوښار نه په سیاسیاتو کښې د ایم ام په ګري اغستې ده د بي ایډ او ایم ایډ ډ ګرۍ ئې هم اغستي دي او نن سبا په دوبۍ کښې محنت مزدوري کوي د

شعیب خټک د کمرمېلې په دغه غرئیزهٔ سیمه کښې خړپوسې کړي دي ۔ په دغه دنګو غرونو ، کَمَرونو او درو په شاعرانه ماحول کښې رالوئے شوے دے د دغه شنو غرونو د لمن نه د راوَتو سپینو چینو رڼې اوبه ځڼې څښلي دي نو ذهن او فکر ئې دلته نه ځلا او ښکلا اغستې ده او بیا ورته قدرت د شاعرۍ ملکه ورکړې ده د اظهار قوت ئې وربخښلے دے نو د ځان غم ملکه ورکړې ده د اظهار قوت ئې وربخښلے دے نو د ځان غم تې کم کړے دے د خپلې خاورې، خپل اولس، خپلې ژبې، تاریخ او ثقافت فکرونو زیات کړمن کړے دے الیه پېښوره په تا څه شوي دي "ئې د دغه لوغړن احساس هنداره ده .

شعیب خټک خو په ظاهره پېښور ته مخاطب د ح خو دغه پېښور ته مخاطب کېدل ټولې پښتونخوا ته مخاطب کېدل دي پېښور ته مخاطب کېدل دي ځکه چې پېښور د پښتونخوا مرکز د ح او د پښتونخوا د ګوټ ګوټ ګوټ خلق چې د هرځائے دي هر څوک د هرې تپې د هرې کوڅې او هر کلي دي دلته د پېښور په فراخه، خوږه، پسته او ګل ورینه سینه ژوند کوي نو د پېښور درد، ژړا، ویر اویادونه د سالمې پښتونخوا او پښتنو درد، ژړا، ویر اویادونه ده د سالمې پښتونخوا او پښتنو درد، ژړا، ویر اویادونه ده د په دې عمر کښې دشاعر د ډېرې سنجیده او مقصدي شاعرۍ

حالات كـه هـر څنګـه وي ژونـد كـوي خپـل پښـــتانهٔ چــا وې چـــې د ډار خلـــق دي

يو څو نمونې وړاندې کوم ـ

شعيبه دا قصه خو ټوله ورانه د هغو ده چې دي په حفاظت باندې معمور زما د کلي لکه د ستر احمد شاه بابا ورته خپله پښتونخوا څومره ګرانه ده.

چې چرته هم ترې لاړ شم د راتلو فکر کښې اوسم والله که مې د ښکلې پښتونخوا زړګے صبرېږي د پښتنو په بدحالۍ ئې دې لوغړن فکر ته اوګورئ-

اور دې په کور پورې د ے ئې په خطر پښتونه لې په حالاتو باندې او کړه نظر پښتونه ولې به نه يم خفه څنګه به غم نه کووم ته چې په شته کور کښې ئې کډه په سر پښتونه

هر هغه څوک چې د خپلو مفاداتو، غرضونو او د چا د ناولو منصوبو د پاره کار کوي او زمون زلمي ګلونه ماشومان دې ته تياروي چې ځان پورې بم اوتړه د دا د جنت او د خدا ع د رضا لار ده په حقله شعيب وائي.

> بىل قتلوي او كەندە خان قتلوي مسلمان پاڅى مسلمان قتلوي كەجنت غواړې پەخان بىم اوترە پەدى خبىرە مىي خوانان قتلوي

په دغه وحشت او بربريت ئې چې زړۀ درد او کړي نو داسې ګويانه شي چې ـ

د چا سر نه وي د چا ښپې د چا لاسونه توبه مرګ په نېټه د ح خو دا نن سبا مرګونه توبه دا چې د خلقو نه سرونه پرېکوي لګيا دي سينه خالي لري که کاڼيئې دي زړونه توبه

په خپل پېښور مئين شعيب زړهٔ غواړي چې د ګلونو دغه ښار ته لاړ شي خو خپله "ګوډ ح" ورته وائي چې زهٔ درنه تور قميص نهٔ غواړم خو پام چې پېښور ته لاړ نهٔ شې د شاعر دا اظهار داسې کوي چې د

د تور قمیص غوښتنه نه کوي د بم د یرې
ما ته مې خپله ګوډ ے وائي پېښور ته مه ځه
راځئ چې اوس ئې د رومانوي شاعرۍ څخه یو نمونه اوګورو۔
داسې کوم ساعت د ے چې مې هېره ئې
ته مې د خپل ځانه ژوند کښې ډېره ئې
هسیې خو د خلقو نې ډېره ئې
ته مراته د ټولو نه داتېرۍ ډکه ده

د ښاغلي شعیب خټک په دې مجموعه کښې پابند او ازاد نظمونه هم شته او قطعې، هائیکو هم ـ په پېښور ئې یو سندره چې د کتاب نوم هم د ح شته ـ د شعیب خټک دې کتاب او بیا

دې شاعرۍ ته ګورم نو وئيلے شم چې که شعيب د نن دور ښه شاعر د ے نو سبا ته به د پښتو لو ے شاعر وي - دا مجموعه په اجتماعي ډول د پښتو ادب د پاره يوه ګټوره مجموعه ګڼم او لاس په دُعا يم چې د زلمي شعيب دا فکرونه دې د پښتونخوا دې ويرژن او کړمن ماحول او زخمونو ته پَهې او دوا شي - د قلم او تخليق قوت دې ئې نور هم سېوا شي چې پښتانه ئې د فکر نه ځلا او ښکلا واخلي - آمين

هارون الرشيد خټک جنرل سيکرټري اجمل خټک پښتو ادبي جرګه خېرآباد ضلع نوښار ۲۰۱۴-۰۲-۲

14

زلمےشعور ، زلمے شاعر

د نائن اليون نه پس چې د پښتنو په خاؤره کوم د اور او زور بُوزغلے اونوستے شو- د هغې تيغې د هر باشعوره کس په فکر، احساس او زړه کښې نېغې ښخې شوي دي- پښتنې عظيمې زمکې چې تل ئې د امن اتلان زېږولي دي- چې بچي بچي ئې د مور په غېږه کښې د امن الله هو اورېدلې ده- په ځانګو کښې ئې د امن او مينې خوږې سندرې اورېدلي دي- هغه پښتنې مياندې چې په ژبه ئې د امن الله هو وه- هغه خوئندې چې د وروڼو په ورائې د سيالۍ ستائنې کولې هغه شپونکي زلمي چې د غره په لمن کښې د امن او خوږه چې د د اهر څه لکه چې د خوب يوه خوږه جُوټه وه- سندره اړوله---- دا هر څه لکه چې د خوب يوه خوږه جُوټه وه-

د بلاخپسې دغه خوب تالاترغه کړو- د بلا د خپسې پنجې د امن په مرۍ غلې شوې- زما د امن اتلان، زما واړهٔ واړهٔ ګلونه ماشومان، پښتنې مياندې او خويندې، زلمي سندربولي د خپلو ارمانونو د سلګو شور ته د بارودو په لوګو کښې ساه نيولي او غريو نيولي کښېناستل- د امن خوږې الله هو او خوږې سندرې اورېدو په ارمان د وير په چم کښې سترګې په لار دي- غوږ غوږ دي- چې کله به د غرهٔ د لمن نه د شپونکي خوږه شپېلۍ د امن سندره د زړهٔ په تار اړوي-

دا زما د خوږې پښتنې زمکې نقشه ده- دا زما د خوږې زمکې قيصه ده، دا که الميه ده، که حادثه ده، او که قسمت د ح- خو يوه لاره ده- چې د امن ده او هغه د سوچ ده، فکر ده، د احساس ده- هغه سوچ هغه فکرچې د وحدت د ح او د عمل د ح- ځکه چې ----

وحدت د عمل راشي چې وحدت ؤشي د خيال دا د پښتنو شاعر بابائے غزل امير حمزه خان شنواري وئيلي دي- دغسې په هر دور کښې زمون شاعرانو د امن او وحدت ټپه کړې ده- شاعر د زمانې باشعوره انسان وي- د زمانې په نشېب و فراز د شاعر ژور نظر وي- ځکه چې هغه سترګور وي-

سترګور هرې زماني پېدا کړي دي، شاعران هر دور پېدا کړي دي- خو د جنگ او بارُودو دې او تېرې عشرې چي کوم شاعران پېدا کړي دي- هغه خو داسې لګي چې د خپلې خاؤرې زمينى حقيقتونو زېږولى دي- پەدغەنوخېزە، باشعوره زلمو كښي يو زلمے شاعر شعيب خټک هم د ح-شعیب خټک ته دوه غټ اعزازونه دا هم حاصل دی چي د دوو لويـو څټـو د ټاټوبي د ح- د خوشـحال خـان خټـک او د اجمـل خټک د نغري د غاړې د ے- د خټکو د غرونو د ح- شعيب ته که په ميراث کښې د نيکونو د شاعرۍ برخه رسېدلي ده نو فطري او قدرتي خبره ده- خو د نن دور حالاتو چې هغه ته کوم "شعور" وربخښلے دے نو دا هم د امکان نه بهرنهٔ ده- چي د دي حالاتو پېداوار ورته اووايو- هغه د نن شاعر د ے-او زمونږ د نن شاعر د د سندرو په ځائے ساندې وائي- د خپلو

او زمون د نن شاعر د د سندرو په ځائے ساندې وائي- د خپلو ویرژړلو او دړدېدلو ساندې- هغه سپرلي او ځوانۍ نه ستائي- مړي ژاړي مرګونه ژاړي- او ژاړي به ولې نه چې دا غم لړلي منظرنامه زما د خاؤرې ده- شاعر د عصر نه، نه وتے شي، نه پرې سترګې پټولے شي-

شعیب خټک څه هم که زلمے دے، ځوانې جذبې لري، د

ځوانۍ او مستۍ احساس به ئې په زړۀ کښې غزو نې کوي- خو هغه دغه نه شي کو ے- ځکه چې هغه باشعوره دے- د هغه په ذمه غټه ذمه داري ده- هغه ته د قام سترګې دي، د هغه خبرې ته د قام غوږونه تکۍ دي- د هغه په حالاتو ژور نظر دے، د هغه مشاهده تېزه ده- هغه ويني چې په دې خاوره څه کېږي- ځکه خو قلم راخلي او ليکي چې-----

"يه پېښوره په تا څه شوي دي "

دا د زلمي شعيب خټک د شاعرۍ مجموعه ده - زما د خبرو تائيد د کتاب د عنوان نه هم کېد ے شي - او يا دا چې د دې کتاب د مندرجاتو په تناظر کښې زما خبرې دي - په دې مجموعه کښې ګڼ شمېر غزلې دي او ځنې نظمونه، قطعې او هائيکو هم - په نظمونو کښې يو څو ازاد نظمونه هم شته - او ددې صنفونو په رڼا کښې وئيلے شو چې په ټولو ورته بر حاصل د ے نو ښه په ډاډه پرې قلم پورته کولے شي - د شعيب خټک عمر دومره نه د ے خو د ليک او تخليق نه ئې اندازه لکي چې دننه ئې يوښه توانا فنکار موجود د ے - په لږ عمر کښې کښې ئې د ملک نه به ر دنيا هم څه لږه ډېره کتلې ده - د مسافرۍ خواږه تراخه ئې هم څکلي دي - د هغه په ليک کښې مسافرۍ خواږه تراخه ئې هم څکلي دي - د هغه په ليک کښې

به تاسو دغه حقیقت هم اووینئ چې د مسافرۍ شپې ورځې هغه په کومو حالاتو د خپل نغري نه بهر تېرې کړي دي- د خپلو خلقو انغري چې تاودهٔ ساتي نو د شعیب غوندې زلمي به دغه قربانی ورکوی-

د نننيحالاتو عکس د هغهٔ په شاعرۍ کښې څهٔ په دې رنګ د _----

جنگ د پردي کور زما کاله کښې د ے هر خوا ته شر خور زما کاله کښې د ے خوري رانه په چل چل کښې د سر سړي داسې سړي خور زما کاله کښې د ے

په دې شعرونو کښې د روانو حالاتو ژوند ے حقیقت په داسې فنکارانه ډَول ښکاره کول د زلمي او تعلیم یافته فنکار شاعر شعیب خټک خاصه کېد ے شي- هم ددې نه ئې مونږ د فن، تجربې او مشاهدې اندازه لګولے شو- تر دا وخته د شعیب خټک د فکر او نظر لاندې د عصر نقشه او د فن پېمانه د اولس د سوکالۍ، امن او خوشحالۍ په نقطه ولاړه ده- دا یو ارتقائي مزل د ے- وخت سره سره په مشاهده او شعور کښې یو خوالے راځي- تجربې به کېدي، زاویې بدلېږي- او شعیب

19

خټک ته زمون ډېرې طمعې دي- تر دې دمه د غزل په لړ کښې يو کامياب زلمے شاعر د ح- د سياسي، سماجي او معاشرتي اړي ګړي او ستونزو په رمز او ايما ۽ پوهه د ح- د حل په لټون ئې د ح- او خپله وظيفه د يو شاعر په حېث په احسنه توګه تر سره کوي-

په نظمونو کښې ئې هم د فن او موضوع دواړو خيال يو برابر ساتلر دے- "خپل محران بابا جان ته "، " زما کلر" ، "مورنۍ ژبه"، "بدلون"، "كيله"، او "يه پېښوره په تا څه شوي دي (سندره)" ډېر د اعلي پايې نظمونه دي- "ګيله" يو ازاد نظم دے ۔ چې زما خو ډېر زيات خوښ شو - په دې نظم کښې چې هغه د مسافر د کور ودانې کوم جذبات وړاندې کړي دي-حقیقت کښې دا د هرې ناوي هرې کورودانې د زړهٔ اواز د ح-په دې نظم کښي ډېر په فنکارۍ يوه ښکلي افسانه، يوه ښکلي قیصه چې حقیقت ئي په شامنظر کښي موجود د ے ښکاره کړې شوې ده- او د دې نه اندازه لګي چې شعیب خته ک يو کامياب نظم ګو هم د ح- هائيکو ئي هم داسي اوګڼئ چې د تجربې په بنياد ليکلي دي- ښۀ کوشش د ح-

20

په مجموعي توګه " یه پېښوره په تا څه شوي دي " زما په خیال د شعیب خټک یوه ښه پېرزوئنه ده - کوشش ئې د ستائیلو د ے - الله دې او کړي چې د مستقبل یو منلے فنکار شاعر ثابت شي - او هم دغسې ده - هغه خلق وائي کنه چې میاشت له ورایه معلومېږي -

فقط

همايون همدرد خويشګي ګورنمنټ پوسټ ګريجويټ کالج نوښار ۲۸ فروري۲۰۱۴ء

زما شاعر، زما اواز

21

مولانا روم يو ځل ډيوه په لاس بهر ګرځېدو - چا ترې تپوس اوكړو "مولانا صاحب څه درنه روك شوي دي؟"- مولانا صاحب ځواب ورکړو "انسان ګورم" - سړي ورته وې "دا دومره ډېر خلق چى دي"- مولانا صاحب وى "دا خو خلق دي زه انسان كورم"-هم دغسي كه ما نه څوك زما د شاګردانو په حقله تپوس او کړي نو زما ځواب به هم دغه وي چې زما په شاګردانو کښي شعیب خټک لکه د یوې ملغلرې ځلیږي- د شعیب خان د اخلاقو او كردار په حقله ليكل هېڅ ګران كار نه د ح- ځكه چې د يوښه کردار څومره هم ضروري اجزاء دي- هغه ما په شعيب خان خټک كښې ليدلي دي- انسان او خصوصاً اُستاد له په عزت او مينه ورکولو کښې خپله ثاني نه لري- د انسانيت د ښېګړې د پاره چې ترې څومره هم کېد ح شي نو ډېر په اخلاص ئى كوي- زړهئى د قام په غم غمرن او روح ئى د انسانیت په درد دردمند دے- او هم دا وجه ده چې خپل لاس او زړه ځې په قامي مسئلو او انساني رويو باندې د ليکلو نه صبر نه کړے شو او هر هغه سوچ او احساس له ئي د قلم ژبه ورکړه کوم چې د هر ماشوم، زلمي او بُوډا ژبه ده-

په هر انسان د هغهٔ د قامي حالاتو، چاپېرچل د وسوسو او د کلتور د بدلون اثر وي- خو ډېر کم خلق دا هر څهٔ کاغذ او قلم ته اوسپاري- او هم دغه کمو خلقو کښې نن شعیب خان ځان شمار کړو چې د دهٔ د پاره کمه او زما او د پښتون قوم د پاره د خوشحالۍ او فخر خره ده-

که په لنډه خبره زهٔ شعیب خان خټک بیانول غواړم نو هغه به داسي وي چې-----

> جودانه غوندې يو لال پکښې پېدا شي نور همه واړه د تورو کاڼو غر دے

> > پروفیسر مسعود جان

ګورنمنټ پوسټ ګرۍجويټ کالج نوښار

۲۸ فروري ۲۰۱۴ ء

23

دوه خبرې، یو ارمان

دا خو ښکاره خبره ده چې د هر شاعر په زړهٔ دا ارمان وي چې د هغهٔ شاعري دې د يو كتاب شكل كښې چاپ شي- هم دغسي زما هم دا ارمان وو چې زما شاعري دې د چاپ د مرحلي نه تېره شی- خو زما د ارمان نه زیات زما د ګران بابا جان دا ارمان وو چې زما د شاعرۍ کتاب چاپ شي او که دا اووايم چې زهٔ دا کتاب هم د هغوي د ارمان پوره کولو د پاره چاپ كووم نو غلطه به نه وي- ځكه چې هم داسې ده- او دا ليكل چې کله د پرېس نه ما ته د يو کتاب شکل کښې ملاو شي نو دا به زما د ژوند ټولو نه اهمه ورځ وي- ځکه چې زه به د خپل بابا جان یو ارمان پوره کړم- زه به په هغه زامنو کښي شمار شم چى د خپل بابا ارمان د هغه په ژوند پوره کړي- په خپلي شاعرۍ خبرې ځکه ضروري نه ګڼم چې درَنو مشرانو او پوهانو پرې ليکل کړي دي- زه د ښاغلي پروفيسر همايون همدرد صاحب، د ښاغلي هارون الرشيد خټک صاحب، د خپل خوږ ترهٔ ماښام خټک صاحب او د خپل ګران او زړهٔ تـه راتېر اُستاد

24

جناب مسعود جان صاحب ډېر ډېر مشکور يم چې زما په دې کتاب ئې د خپلو خيالاتو اظهار کړے دے- زه د پروفيسر اظهار خټک ادبي جرګې خيراباد د ملګرو د مرستې او ډاډ ګېرنې هم مننه کووم- په آخر کښې زه د خپلو ملګرو اشفاق احمد (پبي)، محمد عاصم (خويشکی) فضل الرحمان (فطرت خټک)، اقبال احمد عاصم (خويشکی) فضل الرحمان (فطرت خټک)، اقبال احمد

عاصم (خویشکي) فضل الرحمان (فطرت خټک)، اقبال احمد سحر خټک (کمرمېله)، حوالدار شاه باران خټک (کمرمېله)، خالد بابو (اټک خورد)، امتياز علي شاه (لشوړه) د خپلو ترونو، ماما ګانو، او د خپلو خوږو وروڼو، خوئندو او نورو ټولو خپلو خپلوانومننه کووم چې زۀئ د دې کتاب چاپ کوو ته را اوپارووم-

په ډېره مينه شعيب خان خټک کمرمېله نظام پور ۲۰۱۴-۰۳-۱

حمد

لويــــهخدايــــهتـــهباچـــائـــې تــــهپـــالونكےد هـــرچــائـــې

نــهٔ خــو ســتا نــه څــوک پېــدا دي نــهٔ خــو تــه لــه چــا پېــدا ئـــې

هــــم مالــــک د اخــــرت ئـــــې هـــــم مالــــک د دې دنيــــائې

تەلسەھسرچابسىنىسازئسى تسەدھسرچانسەاعلسىئسى

خدایـــهنشـــتهدےشــریکســتا تـــهیــواځې، یــکتنهـائـــې

لركې په خپل فضل ټول افيات مې د وطن په خدايه خراب شوي ډېر حالات مې د وطن

يو دا نه چې په کور بازار کښې سر ته خطره ده محفوظې جنازې دي نه جومات مې د وطن

معیشت په ښکته درومي نه روزګار شته نه ښهٔ مشر یوځائے راجمع شوي مشکلات مې د وطن

په ننګ، مينې، غېرت او مېلمستيا کښې ئې ملګرو ئاني نشته په واړه کائنات مې د وطنن

د امـــن پســـرليه دلتـــه زر راپېښـــهٔ او کـــړه لوګـو راتــه تــور کــړي شــنه باغــات مــې د وطــن

په هغه وخت مې وينه په جوشونو شي شعيبه چې ګوتې را اوچتې شي په ذات مې د وطن

تا ته هم خیال په هر یو کار په هر قدم پکار دے زه هم محبوبي چې دا خپله غصه څښم پکار دے

خلقه بدل دي مقصدونه د ژوندون نړۍ کښې څوک د الله نعرې وهي چا ته صنم پکار دے

که بدلون غواړو نو اول به بدلوو ځانونه د دې نه پس راته يو مشر، تکړه، سم پکار د ح

اغیاره مه ورکوه بم بارود ټوپک لاسوکښې زما وړو ته خو په ګوتو کښې قلم پکار دے

تر څو به ژوند کوو په داسې خونړي ماحول کښې ملګرو پاڅئ دې خبرې ته څه غیم پکار دے

مون پښتانهٔ خو خپل سرونه شيندُو اور مړ کووُ مون ته خو امن ورورولي په هر يو چم پکار دے

جنگ د پردي کور زما کالهٔ کښې د م هر خوا ته شر خور زما کالهٔ کښې د م

خوري رانه په چل چل کښې د سر سړي داسې سړي خور زما کالهٔ کښې دے

ته ئى خى خى خى ئىلىدى ئىلىدى خى ئىلىدى خى ئىلىدى ئ

یه اغیاره ستا د لاسه ستا په چل ورور دښمن د ورور زما کالهٔ کښي دے

ستا كاله كښې تلوي د خندا جشن تل د ژړا شور زما كاله كښې د ح

شولو کے یو خائے دلے راوبے افغان بیا محوری سمزور زما کاله کښی دے

ستا د کوڅې دا طوافونه به تر کومه کړمه تر څو به ستا تپوس د چم د هر ماشومه کړمه

ډېر څه دې راکړل ډېر ډېر شکر د ع په دې قسمته خو يو ګيله لرم، هغې نه دې محرومه کړمه

څومره هوښيار ښکاري راغلےدے زمونږ په کلي ښکار هم زما کوي هم زۀ ئې ورته لومه کړمه

هسې نه را مې شي په خله د کور د خلقو مخکښې زه ډېـره يـره ګلـه هـر وخـت سـتا د نومـه کړمـه

چې ورته ښکاري د انسان وينه په رنګ د اوبو خدايمه د داسمې ظالمانو دې محکومه کړمه

اوس مې شعیب د خپل کالهٔ په خلقو نه دے پېرزو مینې پټ سترګي تا تر دومره حده شُومه کړمه

$\star\star\star$

ژوند بې له تا نه د اور لمبې دي کرانې جانانه ورځې او شپې دي

يو خوا ئې مخ د لکد د نمر بل خوا ئې زلفي خورې ورې دي

زخمىي پىرې نەشىي درندە خوك خلقە ژبىپى لىد تسورو نىدە ھىم تېسىرې دى

ســـتا نــه خــو ښـــهٔ دي د ســـتا يادونــه هــر وختـــې هــر ځــائے زمــا ســرې دي

بىل تىداسىرە كىروبىي غمىدناسىت يىو ئككە قسىمت كښىي زمىونږ تىسارى دى

زمون به چم کښې بس بل څه نشته هر خوا ته بم دے او دهماکې دي

دا چـــې مــــېزړهٔ د مے ډک د غمونـــو څـــهٔ د دنيــا دي څـــهٔ د هغــــې دي

ښاغلے

چے پښتو وائي خو ليکلے نه شي چې مورنۍ ژبه لوستلے نه شي که ډېر کمال لري په نورو ژبو هغه دي هېچرې ښاغلے نه شي

بېلتون د زړهٔ د پاسه راکړ چ ټک جانانه سترګې مې هم ډکې وي زړهٔ هم راډک جانانه

شي تاج محل د مينې په سيند لاهو هغه وخت چې راپېده شي زړه کښې ګمان او شک جانانه چې مسئلې پېدا شي نو بيا جرګه پکار ده مسئلې نه حل کوي چرې ټوپ ک جانانه د مصلحت خبرو باندې ځان کوڼ کړي خلق د شبېطانۍ خبرې کوي په ټک جانانه د شبېطانۍ خبرې کلي ته نو ما ته دا اووايه زه درته نه يا دېږم؟ يه په نه دا اووايه زما د چم ګلالي پردي وطن ته درومي زما د چم ګلالي پردي وطن ته درومي د روزګارونو نشته دلته درک جانانه د روزګارونو نشته دلته درک جانانه

چې ما د پاره ليکې ما پکښې ستائې هر وخت ستا هر غزل نه ځار شم زما خټک جانانه

$\star\star\star$

ياره ننن سبا خلق نه کوي وفا خلق

كار د نا اشنا اوكري بعضي وخت اشنا خلق

خپلوبال بچو لره كري مسافرتيا خلق

هرخوا ځان ځاني شوله څه کړي ما او تا خلق

دې ګرانې ګرانۍ نه خو سر دي په ژړا خلوق خدائيګو چې ښائست لري ډېر د پښتونخوا خلت

جنے دے د پردي کليي مري پکښې زما خلق

نه کوي رښتيا مينه يه شعيبه دا خلتق

اخترته

څنګه دې هېر کړم په اسانه حق حېران دې کړمه زما د زړهٔ د کلي خانه حق حېران دې کړمه

دا چې لاسونه غوروې ځان سره خاندې، ژاړې په تا څه چل د م شعیب خانه حق حېران دې کړمه

پردي وطن کښې خو هر چا ته کلے کور يادېږي هم ورته خپل بابا يادېږي هم ئې مور يادېږي

هم ئي په زړهٔ وي د خوږو وروڼو خوږې خبرې
هم ورته ټوقې مسخرې د خپلې خور يادېږي
د چا ورېبږي په زړهٔ تل د ماشومانو مينه
چا ته شېرينه وي د خپلو وړو مور يادېږي
چا ته د کلي مازيګر او د يارانو محفل
چا ته د مستې ليلي ډ کو لېچو شور يادېږي
داسې يادېږي د وطن هر يو ساعت بنده ته
لکه بوډا ته چې دځوانو مټو زور يادېږي

په ما شعیب هم زوروره ده د خپلو مینه ډېر راته پلاریادېږي ډېره راته مور یادېږي

يو-اح-اي----۲۰۱۳-۳۰

د کلي ژوند ساده وختونه څومره خوند وو پکښې هغه حجرې او ګودرونه څومره خوند وو پکښې

هغه په غرونو کښې اواز د ياقربان د زلمو هغه د جُونو جوابونه څومره خوند وو پکښې

ژوندون د مينې، محبت او ورورولۍ نامه وه نه وې کينې نه نفرتونه څومره خوند وو پکښې

څــهٔ پــه ډاډه زړګــي بــه تلمــه زهٔ د ښــار پــه لــوري نـهٔ د مـرګ يـره نــه بمونــه څــومره خونــد وو پکښــې

يوې ابــۍ تــه يــو بابـا د كلــي لار كښــې وئيــل ســتا اداګـانې او نازونــه څــومره خونــد وو پكښــې

هغه چې تا به وئيل وار اوکړه درځم شعيبه هغه زما انتظارونه څومره خوند وو پکښې

د مینی محبت کوومه کر چې چرته ځمم هم دغه مې روزګار دغه هنر چې چرته ځم

ډېر لر کلي کښې ووسمه په غرونو کښې ملګرو پاڅم د مُلابانګ سره سحر چې چرته ځم

چې اوس به راښکاره شې ګلورينې په دې طمع نظر مې وي د ستا د کور په ور چې چرته ځم

گرانی نه بی امنی، بی روزگاری نه اے ملگرو هر کس دے په ژړا په غوغا سر چې چرته ځم

نن ووې يـو پښـتون پـه بـې وسـۍ چـې هـېڅ بـې هېڅـه دا خلــق مـــا بــولي پــه ترهــه ګــر چــې چرتــه ځــم

ښكل مې كړي، راجخت مې كړي، شي سر په دعامحانو چــې مــور نــه اجــازت اخلــم بهــر چــې چرتــه ځــم

داسې كىم ساعت د ي چې مىي ھېرە ئىي تۇمىي د خپىل ځانه ژونىد كښىي دېرە ئىي

هســـې خــو د ښـــکليو نـــړۍ ډ کـــه ده تــــهٔ راتـــه د ټولـــو نـــه راتېـــره ئـــې

اووايه چې ته د څومرو کالو شوې څومره ئې اوچته څومره سېره ئې

زهٔ دې هـــم محبــوبې خپلــو مے نـــه شـــم ســتا هــم مجبــوري ده تــه هــم ګېــره ئـــې

نىن ئىپ وئىل پوې بەشىي پەما خلىق تىدشىعىب مىپ سىترگو كښىپ برسىبرە ئىپ

مورنۍ ژبه

ته د کوم ځائےئي ځوانه دهٔ ورته اووئيل چې د يېښور يمهزهٔ هغه ترى بيا اوپوښتل تهٔ وایی کومه ژبه دهٔ ورته ډېر په فخر اووې پښتون يمه زۀ هم هغه کس سره وو د ستر خوشحال يو كتاب ورته ئې ډېر په مينه اووې چې دا اولوله دى كښ*ى ئى څ*ۀ ليكلى ً د خوشحال خان په حقله ما اورېدلي ډېرڅه ځوان كتاب واغستلو پاڼۍ ئې واړولي خو ډېر ټيټ سترګر شولو چې ئې په ټول کتاب کښي د سترخوشحال د نوم نه بغبر څه نه شو لوستر

نو هغه كس ورته ويل د خوشحال خان نامه خو زة هم لوستلے شمه تداخر څنګ پښتون ئي چې مورنۍ ژبه دې هډو لوستلې نه شي ځوان اوس نيولريمه زهٔ د ګرېوانه په دې چى زة پښتو لوستر شم ژبه پښتو ليکر شم خو ما دې ځوان زلمي ته دې نوي کهول د پاره په تعلیمی نظام کښې داسى څه نه دې کړې چې ګنی زده کړي پښتو چی پښتو اوليکے شي چی پښتو اولوستے شي دا ځوان په حقه د مے چې ما د ګرېوانه نيسي خو بچرته هم واوره

چې راروان کهول ته تعلیم د ژبې ورکړه د پښتو ژبې تعلیم ګنییو ورځ به تا هم لکه زما په شانې چرته یو ځوان زلمے د ګرېوانه اونیسی.

خبري

ناسته په ټولګي کښې د درنو کوه واړه کساره يساره د سپړو کسوه نورو سره نورې ژبې وايه خو ما سره خبرې پسه پښتو کوه

زړهٔ چې بيمار شي نو د يار د ديد علاج غواړي ظلم چې زور شي نو ملګرو احتجاج غواړي

پهنفرت نهٔ خپلېږي زړونه مينه مينه دې شي څوک چې د نورو خلقو زړونو باندې راج غواړي زما غندل غندل ځواني خاؤرې ايرې شوه لاړه ظالمان خلق مي د مور او پلار نه داج غواړي اول د سر امان پکارد عهر سړي ته دلته ددې نه روستو بيا مکان غواړي اناج غواړي يو ئې بې کوره کړم، بل خاؤره مې لمبې لمبې شوه څومره به نورې قربانۍ د وخت سامراج غواړي هغه چې نخښې د پښتو، پښتونولۍ نه لري د خپل کلتوره ختمول دغه رواج غواړي

د خپل شعیب د بې وسۍ نه بې پرواه ګلالۍ ترې نه د سرو زرو دورونه غواړي، تاج غواړي

زړ ګے به مې محبوبې د بل چا سندرې وائي تا باندې شېدا د ع بس هم ستا سندرې وائي

دښار څه ګاونډتوب دے که وي يو کور کښې ماتم په بل کور کښې غږېږي ډول سُرنا سندرې وائي

حجىرە كښىي محفلونو كښىي كەزة وايىم غزلىي نو كلىي كښىي ودونو كښىي لىلىي سىندرې وائىي

بى شىكەچى ھغمەسىيدى خوب بانىدى أودة چى ھېر ئىي اخرت وي د دنيا سىندرى وائىي

ټکور مې خوږ زړ ګے کړي دومره ښې راباندې لګي چې څوک هم د پښتو د پښتونخوا سندرې وائي

همزولي ورته ووې نو حېرانه شوه وئيل ئې تر اوسه لېونے شعیب زما سندرې وائي

بيا خوښة شاعر نة شومه ګلې چې زهپه دې دوران غزلې نه لسيکم

پېغلو د سرو شونډو غورځولےدے ځکه په پېزوان غزلې نه ليکم

زة خو مي خپل وران كالـ قساعر كړمـ ه څنـ گ بـ ه كـ ور وران غزلـ ي نـ قلـ يكم

دومىرە خود سىر نىەيىم چىپ بىل نىة ويىنم زة صـــرف پــــه ځـــان غزلــــې نــــة لـــيكم

زهٔ هــم ســتا هَمخيالــه يــم شــعيبه خــو زهٔ د ســتا پــه شــان غزلــي نــهٔ لــيکم

لار دې كېره زما ځنې جدا ښه دې او نه كېرل كړمده دې اول غوندې تنها ښه دې او نه كېړل

تا اول پخپلده ښد پسه مينده وو راکړي وادې غست لاسونه رانه بيا ښه دې او نه کړل

يـو خـوا دې اغيـاره ورور دے ورور سـره وران کـړے بـل خـوا دې لمبـې کـړه پښـتونخوا ښـهٔ دې او نـهٔ کـړل

مړ دې د مور غېږ کښې کړو ماشوم چې ترهه ګر دے دومره ظلم دومره نارواښم دې او نــه کــړل

ډېـــريتيمانــان او ډېــرې كونـــډې ترهــه ګــره ژاړي تـورو شــپو كښــې تــرسـبا ښــه دې او نـه كــړل

وركې د بېل لاس كښې تا زما د پېوزې مهېر يه د وخت حاكم د وخت باچا ښه دې او نه كېړل

دسترګو تسور د زړهٔ ټکسوره يساره کلسه نسا کلسه خسو راګسوره يساره

زهٔ پښتنه پېغله يېم ضد مه کوه دروت ي نده شهد کسوره يساره لاخو دې نور نازونه هېم اوړ ي شېم پرېسوتې نده يم لسه د زوره يساره کلي ته ځمه چې لې ساه کورت شم ښار کښې تنګ شو ييم د شوره ياره چرته خو راشه ديدن راکړه کنه زما په ده دوره ياره پښتون ته ګوره چې په شته وطن کښې پښتون ته ګوره چې په شته وطن کښې که دوره ياره که هې په سر ګرځي بې کوره ياره

پىلار نەدعا اخلىم چىپى عىرش تەرسىي ھىم دعىا اخلمىلەلىلەمسورە يىلارە

دلته د سر امان خو شته دے کنه کور ته مه ځه پردیس کښې ښهٔ ئې پښتونخواکښې اور دے اور ته مه ځه

څه چل خو شته خپل پېښور ته پلار بچے نه پرېږدي دې نه ئيې نه منع کوي چې ته لاهور ته مه ځه

مور مې وئيل ښار ته خو ځې خو ګورې دا مې واوره چرته چې ګڼه وي د خلقو هغې لور ته مه ځه

د اوسني دور زلميه جُونا كور ناستې دي ته اورېدو ته مه ځه

زړهٔ کښې دې غلاد ښکلو چم ته د تګ شته شعیبه خو ټینګ به نه شې ته د ناز او ادا زور ته مه ځه

د كلــــي خلــــق د يــــو لار خلــــق دي دا بـــازاري خلـــق مكـــار خلـــق دي

هـره ګړهــۍ مــري پــه ســوونو خلــق دي ډېــر پــه خطر کښـــې د دې ښـــار خلــق دي

راز د وطــــن د ترقــــۍ وي دې کښــــې ډېـر پــه روزګــار کــه بــې روزګــار خلــق دي

مشرئي نهدے هر څه هر څه خلقه دهٔ سره نور هم ډېر د کار خلق دي

په مصونږه ټولو کښې بهتر دي هغه چې پرهېزګاره، تقوي دار خلق دي

څـهٔ چـل خـو شـته ملګـرو هسـې نـه ده دومـره مئـين چـې پـه <u>دلـدار ۱</u> خلـق دي

چې پښتونخوا کښې هر خوا امن راشي د هغېې ورځ په انتظار خليق دي

حالات كـه هـر څنګـه وي ژونـد كـوي خپـل پښـــتانه چــا وې چـــې د ډار خلـــق دي

دا اوسنني خلسق دوه ژبسي خلسق شعيبه کلسه د اعتبار خلسق دی

۱ـ دلدار علي شاه زما لکه د مشر ورور او خوږ ملګرے چې په ۲۶-۰۹-۲۳ په ماښام ئې د دې فاني دنيا هجرت اوکړو-

راته پرته ده په هر خوا مسئله حل کرمه دا او که نده دا مسئله

چې وي د نن کار خلقه نن ئې کو م هسې نه شي درته سبا مسئله

بھر چے لاړ شم نو بلھا مسئلي كور ته چې راشم خامخا مسئله

خپلــــه وړه مســــئله لويــــه ګڼــــي وړه ګڼــــي لويــــه زمـــا مئســـله

داسې ښکارېږي چې زما وي سکوټه خلقه چې وي د پښتونخوا مسئله

اشنا چې راشي په رپا شې يک دم شعيبه حل دې نکره دا مسئله

له بى وسى رانى جانان پاتى دے پىداز رة مى دغد يو ارمان پاتى دے

گتہہ خصو ټوله ياره تا يوړله زما په برخه خو تاوان پاتې دے

لاخــو وَړه ده پــه لــړزان ئــې کــړو ټــول لاخـــو د حُســـن ئـــې دوران پـــاتې د ے

دي هـريوتـن سـره بلهـا غمونـه بــ الــ عمونــ الــ عمونــو كـم انسـان پــاتې د ح

لمن ئے پر ہنسے د اسلام دہ ځکه نن په نړۍ کښے مسلمان پاتې دے

كەشوە پەعقىل نوكېدے شى بنىة شى كەپدە قسىمت شوە شىيىب خان پاتى دے

شم به په کلي کښې رسوا دلبره ته که زما نه شوې په شا دلبره

تيارې به اوتښتي چې غم اونځ کړې رابه شي ژوند کښې مو رڼا دلبره

كه وي وزير كه وي باچا د وطن پېرزو مې نه شې په هېچا دلېره

چې مې د زړهٔ غمونه لرې کړي ټول نن شه له ورايه په خندا دلېره

اوس خلىق تـور دي لكـه سـكور پـه زړونـو خلــق ســـپين زړي وو پخـــوا دلبـــره

شعیبه څخه کوې د ډېرې مصودې ناسته په نوم یمهزهٔ ستا دلېره

اوچته مرتبه ده اوچت شان د پښتنو مثال چرته کښې نشته په جهان د پښتنو

د هر اړخ نه کېري پرې ظلمونه خو افسوس په خوب باندې اُودهٔ دي مشران د پښتنو

خراب كه دي حالات په باجوړ كښې پښتانه دي د م سوات د پښتنو، وزيرستان د پښتنو

د وخت د ثالثانو منصوبې خو داسې وائي صفا به کړي ډېر زر دا پاکستان د پښتنو

يه خدايه کړې پېدا پکښې يو بل داسې اتل دا څنګه چې اتل وو باچا خان د پښتنو

بيا را که شي خبره د عاشق د معشوقې ليلي د پښتنو وايه جانان د پښتنو

شعیبه د نه ی قامونه واړه که یوځائے شي شه ځار د پښتنو او شه قربان د پښتنو

ڪلستان ته

افسوس چې ګلستانه ته مې بل د پاره اوسوې لمبې مې کړې په تا باندې د هر طرف نه بلې زه څومره په چل ول کړمه اغیار د ورور بدظنه ما کړلې په پردي جنگ کښې تل خپلې وینې تلې

ټوپک

زهٔ هم اغیار ګرمووم
تهٔ هم په جار باندې
اغیار ته ګوته نیسې
چې دا زمونږ وړو ته
لاس کښې قلم نه پرېږدي
منم هم دغسې ده
منم هم دغسې ده
خو هسې خپلو کښې یو
یوه خبره کووم
مونږ خپله هم وړو ته
چې کله لوبې کوي
ورته ټوپک اخلو

پـه خپلـو ګټـو او فائـدو پسـې ځـي نـن سـبا خلـق پـه پيسـو پسـې ځـي

څـوک ډيـوه لاس کښــې د رڼــا پــه تکــل څـوک دي روان پــه تــورو شــپو پســې ځــي

نصيبئې مخشه د خپل كور خوشحالي څوك چې د بل كور ورانوو پسې ځي

پتنـګ همـېش لـه ځـي د شـمعې پـه لـور چـا ويـل چـې شـمع پروانـو پسـې ځـي

خوشحالۍ واړه ترې نه لرې تښتي غمونه واړه پښتنو پسپې ځيي

نن سبا وختدے د داناو خلقو شعیب نادان دے لہونو پسی ځی

كىلەبىم چَسوي كىلە دزې پەبازار كېري خسكىدد ھىرسىرى دېلسىرى ئەخسار كېرى

چا ورپه ګوته کړو پښتون په څه خطا ملګرو چررته چې کېږي هم په دهٔ باندې ګوزار کېږي

هغه سـري تـه خلـق سـپک ګـوري خـو نـه پـوهېږي چې اوښيارنه وي خو هرځائے اوښيار اوښـيار کېږي

هـرې خبـرې کښــې تــه زړهٔ مــه وهــه شــک مــه کــوه بـعضـــې خـبـرو کــښـې تــوکــل کېــږي اعتبــارکېږي

نن راته اووې چوکيدار د فلاني ځائے په غوږ کښې چې هـم تعلق وي هـم پيسـه وي دلـته کـار کېـږي

ته چې وعده د راتلو او کړې نو ته څه خبر ئې خدائېيګو که ما نه يو ساعت ته انتظار کېږي

شعيبه ته مې هم په روح كښې شامل شوم ئې اوس خللق رښتيا وائسي د زړه نه زړه ته لار كېږي

راخئ

راځئ چې د غمونو د ظلمونو مخ نيو ے اوکړو راځئ چې خوشحالۍ دې خپل ويجاړ کلي ته راولو بس ډېر مو د خزان سپېرو بادونو کښې ژوند اوکړلو راځئ چې پسرلے دې خپل ويجاړ کلي ته راولو

زما پەزرۇ زما ئىگىر كښىپ اوسىي لالىدەتدەمىي پەنطىر كښىپ اوسىي

وهم به تا پسې غدوپې جاناند رانه که پټ په سمندر کښې اوسې

تا پرهرونده دي په د زړهٔ راکړي ته مې د زړهٔ په هر پرهر کښې اوسې

راشـــه د امـــن چـــم لـــه راشـــه ګلـــه ښار کښې چې اوسې نو په شر کښې اوسې

پښتونه تا باندې شېدا يمه زه ته که کابل که پېښور کښې اوسې

شعیب ته ګران دي واړه ستا د مخه تـهچې کـوم کلي کـوم ټبر کښـې اوسـې

لہونو ہے شانی گرځم نن سبا کلي ہے کلي لټوومه چرته نشته دے وفا کلي په کلي

كليـوال كمـزوري نـه دي د ښـاروالو نـه پـه څه كښـې خـو خـوره كـه د تعلـيم شـوله رڼـا كلـي پــه كلـي

دا زمونږد كلي درومي د ښاريو په لوري خلق كه راغلې ده ملګرو دا وبا كلي په كلي

د دروغو ځان ساتے چې دا اباد كلي تالاكړي خوروم به دا خبره خامخا كليي په كليي

كەشپەورځورپسىي يوكړم پەلتون ورپسىي گرځم نشتەبلكښېستا پەشان چرتەښكلاكلىي پەكلىي

چې د خپل د لاسه نه شي خلقه هغه تن به نه شي چم په چم باندې بدنامه او رسوا کلي په کلي

د هر چاخپل فکر دے خپل سوچ دے زما بدل دے ستا بدل سوچ دے

ستاه بېڅ اميد د ترقي نشته ياره پرېږده د ستا خو شل سوچ د ي چې کړو بدل د ګيل وطن حالات زما د ټولسو نسه اول سوچ د ي خدايه په ځان کړې هغه ټول خلق خدايه په ځان کړې هغه ټول خلق چې ئيې د شر او د غوبل سوچ د ي ډېسر زورور لسري قلمام اجملل بيې حده ښکلے د اجمل سوچ د ي هر څو که خپله باچا خان نشته خو تل ژوند ي د دې اتل سوچ د ي

شعیب سادہ دے کلیسوال دے خسو څخه ډېسر ژور ئسی د غسزل سسوچ دے

وير دےاو ژړا ده د خندا ههو نامه نشته کلي کښې زمونږ سپرليه ستا ههو نامه نشته

شک مه کړه په ما چې ګني بل سره کووم مینه زړهٔکښې زما ګلې د بل چا هـ ډو نامـه نشـته

هغه کس کامیابه دے چې کار پوره کوي په وخت ژوند کښې چې ئې خلقه د "سبا" ها و نامه نشته

وو چې ټول وف اوف انن هغه خلق چرته دي نن سبا خو عشق کښې د وفا ها و نامه نشته

اوكړه يـو ماشـوم د خپـل بابـا نـه دا پوښـتنه چـې دې تــورو تيــارو تــه د رڼـا هـــډو نامــه نشــته

ما خو د خپل زړهٔ په سر بس ستا نامه ليکلې ده يه شعيبه ستا زړهٔ کښې زما ها د و نامه نشته

نــهٔ خــو د طبيــب نــهٔ د دوا ســره جــوړېږي پرهـر مــې د اشــنا د يــو مســکا ســره جــوړېږي

والله كه درست جهان كښې ئې زه بل څوك ثاني وينم دا ښكلې، حياناكه پېغله ما سره جوړېږي

هم خپله ژبه نه شي ليکے نه شي لوستے خلقه دا حال د پښتنو خو د ژړا سره جوړېږي

پهرُعب يا دبدې، سړے په مال نه په دولت افضل په انسانانو د تقويٰ سره جوړېږي

زما خبره اومنه انسان ئې عاجزي كړه خبرې د لويۍ خو د الله سره جوړېږي

د غـم سـره بلـد شـوم شـوګيرو سـره بلـد شـوم اشـنا د سـوو سـوو اسـوېلو سـره بلـد شـوم

يا ژوند كښې داسې ښكاري كړكېچونه ختم شوي يا ژوند كښې د كشالو سره بلد شوم

زما د بې وسی، بد قسمتۍ انتها دا ده چې بم سره بلد شوم دهماکو سره بلد شوم

د نوي كهول زلمي كيله بې ځائے نه ده كه وائي چې زه خو نه كودر او نه حجرو سره بلد شوم

نن اووې مسافر چې د نړے کلي مې هېر شُو د کله نه چې ز <u>قمرمېلو ۱</u> سره بلد شوم

۱- قمرمېله زما د کلي نوم د عاو قمرمېلو نه دلته مراد د قمرمېلې اوسېدونکي دي-

خیل گران باباجان ته

دېـــر عزتمنـــده قدردانـــه بابـــا ما تد خیله ځاند میراند بابا تا ډېرې سختي تېرې کړي پـه ځان تا دى ناكردې ډېرې كېړي پــه ځـان تا بەنئەرخىي اونئەشىپى تەكتىل باباتا بس زمونره بسی ته کتل ستا دې خوارو او مشقت په وجه باباجي ستا د محبت په وجه تـــهٔ کـــه وی خپلـــه در پـــه در بابـــا خــو مــون أودة نــه يُــو بهــر بابـا چې مې بچي ښکلے پېزار په ښپو کړي ابسے مسی دی تسه ژړېسدلی ډېسره چې مې بچي ښه اوخوري ښه واغوندي ابىي. مىي دې تىد زىرېدلى دېسره

مون څوارلس خويندې وروڼه محران بابا ساتل ئے کار نہ وو اسان بابا خراب زمون وو ډېر حالات بابا زمون يسو ورور شولو وفات بابا ډېرې په مونږه سختې شپې ورځې وې خو ستا په وجه په مونږ ښې ورځې وې تا تەبەمسونږاووې روپسۍ راكسره تا به وې نن د روپسۍ مسور مسړه ده مونږ به چې مم اوغوښتو تا به وئيل د دوکاندار نن بچے مدور مرہ دہ ستا بى وسى وەستانە خاربابا خفه به نه شو په انکار بابا چے شُو مے وروپہ لے رائے وان کلہ تــهٔ ســاه صــورت شــوي باباجــان هلــه دا څـــو خبـــرې وې د تېــــرې مــــودې اوس به د نن سبا په حال راشم تا به چی څه رنګی غوښتل بابا زمون حالات دي نو بدل بابا نه کرځم زه نن په زړو څپلو کښي نشته تېگړي د مشر ورور جامو کښي

نه مسو روپسۍ تسه اوس واړه زيرېسري نه می څه فرق شته نن د خور جامو کښی زهٔ د قله په ژبه محرانه بابا تا تا خبری څو کول غواړم هغه خبرې تا نه پټيې نه دي خو زئئى دلتە كښى لىكىل غوارم لکه د هر یوپلار په شانی بابا ته هم په ما فخر کول غواړي ته د یارانو په محفل کښي بابا زما صفت هم اوربدل غواري ستا یو ارمان دے په ما گرانه بابا چـــــىزة كتـــاب د شـــاعرى اولـــيكم پکښي په تېره تېره محرانه بابا حال د پښتون د زند ګۍ اوليکم ستا بل ارمان دے لیکچرار شمهزه بابا ستا هر ارمان نه ځار شمه زهٔ خو بي وسي او غريبي د لاسه زهٔ مسافر یمه و طن کښی نه پیم ســـتا هــر ارمــان پــوره كــوو د پــاره زة پەخپىل چىم پەخپىل كىلشىن كىنىپى نەيىم

كه زه پيسى اومحتم دېرې بابا ته په پيسو فخر كولرنه شي کــه درتــه جــور کرمــه محــل د زرو ته یه بنګلو فخر کولے نه شی خوښوې ته نه د نمود زند کې ته خو د مینی محبت اورح ئی بابا جان ښـــهٔ راتــه معلومـــه ده چـــي ته د پېسو نه د عرزت اور م ئىي بابا تــر څــو چــې در پــه در يمــه تر څو چې دلته مسافريمه تر هغی ستا هر یو ارمان نیمگرے دغمه بچر ستا شعیب خان نیمگرے بابا د پلار دعا خو عرشته رسی ما تددعا كوه ښــه دېــره بابــا چى پەخپىل چىم پەخپىل وطىن شىتەشىم دغه دعا نه کرې ته هېره بابا کلے چے ستا ہر یو ارمان پورہ کے زہ بے ہلے نیمگے کے خان پورہ کے م

لى بې شان خېرې راتى دېرې شىي اوسوځم لمېسې راند چاپېرې شىي

تېر چې شى دوران نو بېرتەنۇراخى دېرې زمانى كەراشىي تېرې شىي

کـړي راتـه رايـادې تېـرې شــپې ورځـې اونـه کـه د تُـوت شــي کــه د بېــرې شــي

ذكر چــې محفــل كښـــې د هغـــهٔ اوشـــي ســترګو كښــې مــې اوښــكې رابرســېرې شــي

ډېــرې پښـــتنې خپلــې مرضــۍ خـــلاف خلقـــه د وادۀ تـــړون کښـــې ګېـــرې شـــي

نىن سىبا شىعىبە محبىت كښىي چىي نىوې لىلىي جىورە زړې ھېرې شىي

چې مرگئې ياد وي غمه قبر كوي هغه به د خنګه په چا جبر كوي

اغیار می شانگی د وجود پرېکوي گسزار پرې هسره ورځ د تبسر کسوي هر شهٔ لري خو بیا هم ژاړي قسمت دا بعضیې بعضیې خلق کبسر کسوي تسر څو به تسبي وي زمسونږه زمکه پېښسه به دلته کله ابسر کسوي په ژوند خو پرېږده خلق مرګ نه پس هم فسرق د امیسر غریسب د قبسر کسوي چی زما نوم اخلي په خله ګلالۍ چیال د هر ټکي، پېش او زبسر کسوي خیال د هر ټکي، پېش او زبسر کسوي

شعيبه خوښ مي دي هغه خلق چې د خداح په ورکړه شکر، صبر کوي

وايـــه د خپــــل زړهٔ د پــــردو پرېـــــږده خبــــره مـــــهٔ کــــوه د تلــــو پرېـــــږده

تـهٔ د ګلونـو پـه بســتر ښــهٔ ښــکارې مـا پـه خپــل حـال پـه دې ازغــو پرېــږده چــې رانــزدې نــه شــې جانانــه مــا تــه وجــود مـــې ټــول پــه رپېــدو پرېــږده کــوم خــوا چــې ګورمــه تيــارهٔ ښــکاري چرتـــه خـــو لار د پلوشـــو پرېــږده پرېـږده تــازه تصــوير زمــا پــه زړهٔ کښــې پرېـږده غوږ کښـې مـې شړنګ د شنو بنګڼو پرېږده چــې پښــتو ســپکه ګڼــي نــه ئــې وائــي ذکـــر د هغــــه پښـــتنو پرېــرده

كەئىپ پرېپدې نويىك دەندە كلالى ر زمىسا لىنسىم پىسەرورو پرېسىپدە

د بل په خوښه باندې ژوند کړو نو ښاد چرته کښې يُو مونږ په رښتيا معنو کښې ګله ازاد چرته کښې يُو

ډېــرې مُــودې نـــه راپســـې دي هلتـــه شــر خــوروي مــونږ پښـــتانۀ چـــې اے ملګـرو ابـاد چرتــه کښــې يُــو

مونږه همېش قرباني ورکړ و خو ظالم سماج ته مونږد ستائنې، شاباشي وخت کښې ياد چرته کښې يو

هـره لمحـه ئــې يـادُو، هــره لمحــه ئــې ســتايو چـې مسافر مـونږه د ګـل ګـل هيـواد چرتـه کښــې يُــو

شعیبه مونږه ئې سینه شلولي مخکښې لاړیو چې مخالف مونږه راغلي د باد چرته کښې پُو

لــــږ پــــه مــــزه شـــه لـــږ پـــه رو راشــــه د جانــــان غمــــه پــــه دمــــو راشــــه

زلفې خورې شونډې دېسرې کړه ګلې سترګې کړه تورې په رنجو راشه

چے مے راغلے جانان پاتی شے نین بارانسه راشسه پسه شسېبو راشسه

خداے خبر ستا بہگا به کله رائي سترے شوم زة په شوگيرو راشه

د نــورو ژبــو پــه وېنــا کـــړي فخـــر د نـــوي کهُـــول پـــه پښـــتنو راشـــه

زما د تورو تيارو ژوند له اشنا لکسه د نمسر د پلوشسو راشسه

زهٔ په پښتو مئين يم، په پښتنو مئين يم هم په وړو، ځوانانو هم په زړو مئين يم

چې په خپل قام او وطن قربانوي سرونه زه د هغو نه قربان، زه په هغو مئين يم

د ستر افغان په ننگ ئې چې وتړله تُوره د ستر خوشحال په شانې په ننګيالو مئين يم

ځار شم له دې روايت چې احمد شاه باچا شو زهٔ د شيرشاه په شانې په مېړنو مئين يم

څوک د مجنون لېونے د چا ليلي خوښه ده ما ته ادم راتېر د مزه په درخو مئين يم

زهٔ شعیب ویا چکه خلقه په خپله مینه چې ئې تاریخ ګواه د ع په توریالو مئین یم

ګلیې د ستا مینه پاګله مینه پاپله مینه په ټولو مینو کښې اوله مینه

چې راته هېڅ نه لګي مينه د بل دومره دې څخه لسه راکولسه مينسه

زمون په سیمه مینه راج کوي تل ستاسو په چم کښې همېش شله مینه

كه وس مهر وح ما به نفرت ختموو ما به په هر يو لور وېشله مينه

بسس يوه مينه شي د ژوند سرمايه هسي خو که مينه

شوله گویانه په غرل شعیبه تا که هر څومره پټوله مینه

د ديد قحطي شوه مور مې وائي چې ګودر ته مه ځه بابا مې هم وائي اوس لويهئې بهر ته مه ځه

د تور قميص غوښتنه نه کوي د بم د يرې ما ته مې خپله ګوډۍ وائي پېښور ته مه ځه

ډير بې ضميره دي خوشحاله د لمبو په مېنځ کښې بل ته هم وائي چې د سرو ګلونو کر ته مه ځه

زړهٔ که ديدن د هغې غواړي نو دا هم وائي که د هغې عزت کوې د هغې ور ته مه ځه

كه څه غوښتنه كوې اوكړه د الله د درنه بسي د الله نه سورې واوره د چا در ته مه ځه

ډېره موده پسسئې راغلے ته د کلي په لور شعيبه ورځې يو څو تېرې کړه سحر ته مه ځه

ياره كەپخىلاشىي بنسةبەدېرە وي غېرې تەكەراشىي بنسةبەدېرە وي

بې له تا نه ژوند دے په لمبو کښې ژوند کليې که زما شې ښه به دېره وي

اے غمدہ بسس دومسرہ یساري ډېسره وه مانه که جدا شې ښه به ډیسره وي

نور به زړه کړم صبر ستا د چم ځنې هسې نه رسوا شې ښه به ډېره وي

اے د امــن بـاده كــه تــه زر غونــدې را پــه پښــتونخوا شــې ښـــ له دېــره وي

سره ډولۍ کښې ناسته د هغه کور کښې خوبه که رښتيا شې ښه به ډېره وي

چې په محفل کښې شاعران ناست وي د وخت ډېرښه ترجمانان ناست وي

نشته هغو له د ټوپک څه حاجت چې ئې په مېنځ کښې مشران ناست وي

څومره په غور د مور اونيا قيصو ته ښکلي ګلونه ما شومان ناست وي

خداے خبر زړهٔ کښې به ئې څۀڅۀ راځي چې ځوانان کار کړي بوډهاګان ناست وي

ويلئى همزولوتدد دېره شرمه نه ځم چې چرته شعیب خان ناست وي

شعيبه شته دے چې قابل ئې نه دي خو په کرسو لکه خانان ناست وي

ښار کښې چې شر کېږي او شور کېږي ځکه مې زړهٔ کلي په لور کېږي

غریب به څنگ نه وي د حق محروم دلته هر کار پیسې په زور کېږي چې وس لري، هغه هسپین باز ګرځي خو بسس بې وسو ته پېغور کېږي چې ډېر مجبور شې نو وطن پرېږدي ولله که زړه د چا له کور کېږي خوشحالي هم ده خو خفګان هم د ع چې مسې واده د خپلې خور کېږي خدايه پښتون به لې د مه هم شي خدايه پښتون به لې د مه هم شي

خدايه زما سره چې مل وي ايمان چې مې سفر په لور د ګور کېږي

چىپ سىرا، زر نىدە وې خلېدلې ولىپ زما د زړة كىور تىدراتللىپ ولىپ رانىدە دې ټولىدە پښىتونخوا يىورە اسىمانە دومىرە ورېدلې ولىپ نىدچرتە اورمە كىودر كښىپ غوغا نىدپ د حجرە ټپىپ، غزلىپ ولىپ راشدە زما د زړة تىالاكلشىن لىد سىپرليە داسىپ راند زغلىپ ولىپ كىدى پىردى غموندە نىدكولى خټكىدا زر بىدى غموندە نىدكولى خټكىدا روسىرە تلى ولىپ وخىت بىد كېپىرې دركىولى ولىپ وخىت بىد څېپىرې دركىولى ولىپ

۱- د خټک نه دلته مراد د خټکو قبيله ده چې مدام پردي غمونه کوي. او په دې وجه زر زړېږي-

بدلون

ګلې چې غم اونه کړې

د ستا په اوچو شونډو به زر مسکا خوره شي

زهٔ په خپل ګل وطن کښې

د بدلون نخښه وينم

د بدلون دا نخښه چې

ګلې زمونږ د کلي

ټول مزدورکاره بې سواده خلق

خپله د هاړ غرمې په ځان تېروي

خو د روښانه مستقبل د پاره

خپل واړه لُوڼه زامن سکول ته لېري

بد مې هغه لګي چې ګټې ځائے ته ځان اوباسي خو د تاوان په وخت همېش ځان د تاوان اوباسي

زهٔ تې حېران شم حوصلې ته ورته داد ورکووم څوک چې پخپله جنازه د خپل ارمان اوباسي

دا ګودرونه چې خالي دي هسې نه دي خالي دلته اوس ټول خلق کورونو کښې کُوويان اوباسي

خاني ئې ختمه ده پخوا خو اوس ئې هم سپکوي خدا ح خبر کله به شاعر، ځله د دې خان اوباسي

مونږه به څه په مخکښې لاړ شُو چې د قام زلمي مو د پردو ګاډو سره خوا کښې تصویران اوباسي

څــهٔ کــه ئـــې واغســـتل لاســونه پــه اســانه زمــا ډېـره پــه ګرانــه بــه د زړهٔ نــه شــعيب خـان اوباســي

د چاسر نهوي، د چاښپې، د چالاسونه توبه مرګونه توبه مرګ په نېټه د ح خو دا نن سبا مرګونه توبه

دا چىي د خلقوندهسرونه پريكويلگيا دي سينه خالي لري كه كاڼيئې دي زړونه توبه

اغيار زما د وړو ګوتو کښې قلم نه غواړي راته ئې والوځول ځائے په ځائے سکولونه توبه

په غلط کار د امیرغلي وي د سیلمي خلق په غلط کار غریب ته رنګ رنګ پیغورونه توبه

شعیبه یو ساعت چې هم د سر امان نه لري داسې ماحول کښې، چاپېرچل کښې د ژوندونه توبه

اوس مىپ زنىدىي ھمزولىو كرانىيە شىوە خپلىيە كىلالىپ راسىرە ورانىيە شىيوە

گوره که ئے زړهٔ کښے رحم راغللو گوره که په خپلو کړو ستومانه شوه

ورانه که زما د زړهٔ دنيا شوه خو خو ځمه د بال د زړهٔ دنيا و دانه شوه

هـر خـوا تـه بهېــږي د أوبــو پـه شـان وينــه د پښــتون څــومره ارزانــه شــوه

بيا به واړه غواړي د اختر جامې ځار بې وسه مور ې پرېشانه شوه

پند ئىي دىسادُونو در پەسسر شولو كراند درتد دېسره شىعىب خاند شوه

اه مىپ د زړه، فرياد په خله راځي بيا هم جانان تپوس له نه راځي

څخه په جُوپا او په خندا مسخرو لرګي په سر پېغلې د غرهٔ راځي بارانه لې ورېې په ډېر چې نه شپ زمونږ د چت ځنيې اُوبه د راځي د مزدور ګټه دومره کمه ده چې نه پرې د کور غوړي نه اوړهٔ راځي پېښه سپرلي زمونږ په سيمه نه کړي د بېل په سيمه باندې ښه راځي پښتون هغه د ح چې مېلمه ورشي نو په تندي ئي کرښې نه راځي

كه شهر مسكرزما د زړه د پاره شهراځي شهراځي

ســـتا د ښائســت ســـتا د ښــکلاخبــرې زمــا پــهخلــهوي بـــس د ســـتا خبــرې

مه کړه د تلو خبرې کښېنه واوره لاخو په زړه مې دي بلها خبرې

پام کوه ياره د دروغو زور دے کمکی کو کاره کارہ کارہ کارہ کی کارہ کی خلوق رہائے کی کارہ کی کارہ

زما به نه شه اے زما دلبره ته که منه د دې دنيا خبرې

چاراتهوې صرف په مانه لګي په تا هم ښې لګې زما خبرې

څوک لېونے څوک ئې کم عقل ګڼي شعیبه کړي چې څوک صفا خبرې

ژوند که بے له تا نه تېرېدلے څومره ښه به وه زړه ظالم که تا نه صبرېدلے څومره ښه به وه

دا چىپىسىرلى مىدام د بىل كلىيىپەلارە خىي كلىدكلىدلار كښىپ تېروتلى خىومرە ښىد بىدوە

نه چې ډېر مالىداره وے نه د پولۍ پرق ته ناست خپل مشر مو داسې كس ټاكلے څومره ښه به وه

دا چې د مے روان ټوپک په لاس کښې چې بس اولم ئې دا ورور که دې ورور نه ځارېدلے څومره ښه به وه

مانه څوک حسینه، باحیاکلي کښې نه وه خو لوڼه د غریب هم چا پوښتلے څومره ښه به وه زة لكه ماشوم غوندې ازاد او بىپ پىرواه كلىپ ستاسو چىم تەتللى او راتللى خىومرە بنى قېدە وە

هر پښتون پښتو ژبه وئيلے او ليکلے شوه هر پښتون پښتو ژبه لوستلے څومره ښه به وه

وے چے پېښور د امن کور لکه اول چې وو زهٔ پکښې سې غمه ګرځېدلے څومره ښه به وه

لوړ مقام زمون وے د دنیا په هیوادونو کښې مون و مون و کښې مون و ته ټول خلق زیر ېدلے څومره ښه به وه

څنګ چې شعیب خان د خپل زړګي کور کښې ساتلې ئې داسې که تا هم زړهٔ کښې ساتلے څومره ښه به وه

يار چې له ياره جدا کېږي خلقه زړه ئسې يو بل پسې خوږېږي خلقه

څــهٔ چـــې تېرېـــږي پـــه هغـــه تېرېـــږي د چــا جـــونګړه چـــې ســـوزېږي خلقـــه

د بې عقلى او نا پوهى د لاسه لىر، خېر، وي ډېرېرې خلقم

نادان جانان ته څوک څه اونه وائي لاره کښي ما ته چې اودرېږي خلقه

كەئىي ھىر خوز رونو كښىي پتەساتى مىندە ھىپخ كلدەندە پتېرى خلقد

ما تەئىپ مىندەلېدونى راكىرى شعىب مى چرتەكښى ھېرېدى خلقە

كەستاپەشانى ښائست پەدى جهان نشتە مئىين ھىم بىل كىلالىي زماپ ھەشان نشتە

چې وي خوشحال نړۍ کښې هر وخت په يو حالت داسي څوک نه وينمه داسې انسان نشته

شاعر ئى نەستائى د سىرخو شوندو پەسىر نىن سىبا پىوزە بانىدى د چا پېروان نشىتە

زما زېبا وطن د اور لمبو کښې سوځي پکښي د امن ګله نوم او نشان نشته

محفل نن سوړ سوړ د م بېخي څه خوند ئې نشته او هو! راياد شو راته نن شعيب خان نشته

ښــــکلې حياناکـــه پــــرده داره ده خــدائيګو جــوړه شــوېمـا د پـاره ده

يود محبت په چارو نه رسي نصوره ښخه قابله ده هوښياره ده

څوک چې ورته اوګوري شېدا شي پرې دومــره زړۀ راښــکونکې حســن داره ده

خپله مینه سر له رسولو ته سر قربانولو ته تیاره ده

کلــه چـــې غصــه شـــي نـــو توبــه توبــه ډېــــره غصــــه ناکـــه جهګړمــــاره ده

ټولو نه اعلی صفت ئې دا دے چې ما سر ه مخلصه و فساداره ده

بل به اورونه شي سرخي په شونډو پورې نه کړې دا اثري سترګې دې هم په غلطۍ تورې نه کړې

خود به ئې ورځ په ورځ ګېرېږي مئينان په جال کښې تا چې دې تورې اوږدې زلفې چرته سپورې نه کړې

د وصل شپه ده بس خبرې به د زړونو کوو ستا دې قسم وي چې خبرې به نن نورې نه کړې

بيا راته وايه بې وف که ته مې زړهٔ ته راغلې ما د هغې نه پس د زړهٔ دروازې پورې نه کړې

ته خود غېم سره تړليي ئې غېم اوزپوو خوشحالۍ پېښه ولې ته زمون په لورې نه کړې

هريومشکل راته اسان شي ستا دُعا په وجه دا سلسله د دُعا بنده ګرانې مورې نه کړې

زړهٔ مې ژاړي چې ئې وينم چې په کوم يو لورې ځمه پښتون ګېر د لمبو مېنځکښې که په غر د ے که په سمه

هسىي نىە چىپ دزې اوشىي هسىي نىدچىي بىم چاودنىد زة كىدكور تىد پىدخىر راشىم نىو ھىم شو شو شلو كلىي مرمىد

اور کښې سوځي خوارغريب دې ولې ته په سترګو ړوند ئې چې په خپل محل کښې پروت ئې ښۀ مزو کښې ښۀ بې غمه

زورورئى، متهورئى، هم خبريم ستا پەچلول ول ستا د زور نەيم اغياره، خو توبەمى ستالەممە

ګلې ډېره موده پس چې د نوښار بازار ته لاړم ستا بشر به مې ليدلو چې په کومې لارې تلمه

دا مېز ز هٔ باندې ارمان د عيه شعيبه د ز وهٔ سره چې زما د غاړې هار شې اوزهٔ ستا د غاړې شمه

زما کلے

پے کلے کہتے دہولے نہ اوچت دے زما کلے ښائستہ پے دیے دنیا لکے جنت دے زما کلے

د كلي مو چاپېره دي ښه ښكلې شينكي غرونه ښې يخې هواګانې وي ښه ښكلي منظرونه ځوانان مو غېرت مند او حياناكې مو دي جُونه يو ښكلې نمونه د ننګ او پت د ح زما كلي

زمون د كلي مسنځ كښې ښې صفا أوسة بهېږي هم څښو ئىي هم چښو ئىي هم چښو ئىي هم څښو ئىي هم خښو ئاوسة بهېږي هم غرونو كښې ملګرو په هر خوا أوسة بهېږي ښمة دى در دراك الله د دې نعمت در دراما كلے

د كلي يوسرك دے چې نيم پوخ دے نيم كچه د كلي يو سرك دے چې نيم پوخ دے نيم كچه د جُونو د تعليم هم پكښې نشته مدرسه بيمار له مسوملګ دو وي د يو الله اسره محرومه د صحت د سهولت دے زما كليے

د خلقو توجه خان له راکابي يو منظر د پاک الله نوم ليک دے اے ملګرو به يو غر صفا بند کاري د لرې نه د سترګو په نظر په دې وجه ملګرو خوش قسمت دے زما کلے

خلت ملابانگ سره پاڅي سحر وختي راوړي د غره خرڅُون او سوځولو ته لرګي په دې وجه ساتي خپل ښائسته ښکلي بچي روان هم د دې غرونو په برکت دے زما کلے

حجرې کلي کښې شته دي که ګودر کلي کښې نشته دشمن شکر دے څوک د چا د سر کلي کښې نشته هر خوا ته مينه ده هېڅ شر کلي کښې نشته ساتلے پاک الله د هـر نفـرت دے زمـا کلـے

جرائى كلى كښې كېبېي مركې كلى كښې كيبې و په دې وجه ملګرو فيصلې كلىي كښې كيبېي قىدر د مېلمه هم په حجرې كلىي كښې كيبېي ملګرو مينه مينه محبت دے زما كلے باران كښې چې خوړ راشي، شي د لارې مسئله بيا نه شدو وړ م ملګرو تر قبرونو جنازه حل نه كړه چا تر اوسه زمونږ دغه مسئله او ختے په څه لوې مصيبت د م زما كلے

د خاؤرې راوتلې دي په کلي کښې در نګونه هر وخت ترې ځي کاهي سيمنټ فيکټرۍ ته ډک ټر کونه او کتل پوهانو که يو ځل زمونږه غرونه ملګرو معدنياتو نه برچت دے زما کلے

قمرمہلے کہ کہتے ہے ول خلیق اوسے ہی باشعور ضلع میں دنو نوسیار او داکخانے میں نظامپور پہنے میں دنو نظامپور پہنے میں دیے ضرور پہنے دیے تاول صفت صفت دے زما کلے

۱. په کاهي نومي کلي کښې د عسکري سېمېنټ فېکټرۍ شاخ د <u>ح چې</u> مونږ ورته د کاهي سېمېنټ فېکټري وايو-

بل قتلوي او كه نه ځان قتلوي مسلمان پاڅي مسلمان قتلوي

زمون پے سیمہ یے جلاد راغلے زمون د سیمی ماشومان قتلوي

كــه جنــت غــواړې پــه ځــان بــم اوتــړه پـــه دې خبـــره مـــې ځوانــان قتلـــوي

هــم مـــې پــه كــور كښـــې زنانــه وژنــي هــم مـــې ســـپين ديــري بوډاګــان قتلــوي

قتل کے پہنے انسان قتلوی کا انسان قتلوی کے اسان قتلوی

كه ئى سادە كەئىي نادان لالىد ئى د ھىرچاندىسە ما كىران لالىد

زما د پاره ئىپ د سرو زرو محسران د بىل د پساره ئىسى ارزان لالىسە

بيا ئىي د عقىل دروازې خلاصىي شىي چىسى كىزار اوخسوري د دوران لالىسە

كەستاپەشانې ښائست نەلىرى څوك نشتەمئىين زماپسە شان لالىسە

شعیبهزهٔ چی ستا شمتهزما شی زما زما در ارمان لایسه

اور دې پــه كــور اولګېــدئې پــه خطــر پښـــتونه لـــږ پــه حــالاتو بانــدې او كــړه نظــر پښـــتونه

شوې خوشحالۍ د چم دې په وير ژړا بدلې امن بدل شولو ټول دلته په شر پښتونه وليې به نه کووم وليې به نه کووم ته چې په شته کور کښې ئې کډه په سر پښتونه يه و دې په کور کښې ئې کډه په سر پښتونه يو دې په کور بمباري بله زما نه واوره دي بم چاودنې هر خوا مه ځه بهر پښتونه هغوې خو غواړي دلته دغه د شر خورونه چا چې نوم تا له در کړو د ترهه ګر پښتونه څنګ چې پېدا وو وړاندې فخر افغان دلته کښې خدا ح دې پېدا کړي يو بل هغسې نر پښتونه خدا ح دې پېدا کړي يو بل هغسې نر پښتونه

شعيبه دومره ظلم چې په دې دومره څه کښې ښپې ابلې ښپې، سر بېر، ګرځې نهر پښتونه

نه ستا زړګے صبرېږي نه زما زړګے صبرېږي د مينې زورورې نه د چا زړګے صبرېږي

چې تکه توره شپه کښې دوه مئين لېوني ناست وي ولله که د يو بل ئې تر سبا زړ ګے صبرېږي

كەمىرم كەپاتى كېچە د ھغىي دىد تەمىي بىلائى چىي يىو خىل اموختىدشى كلىدىيا زړىكے صىبرېږى

دا كوم يو دروغرن دے چې ئى دا خبره كړې "اشنا چې بى وفا شى د اشنا زړ كے صبرېږي"

چې اووائي دروغ نو د زړګي سکون ئې نه شي ملګرو په صفا، رښتيا وېنا زړګے صبرېږي

چې چرته هم ترې لاړ شم د راتلو فکر کښې اوسم ولله که مې د ښکلې پښتونخوا زړ ګے صبرېږي

کسوه د مینسې د مسستۍ خبسرې څسه لسه کسوې د مایوسسۍ خبسرې

راځي د غيم خبرې ډېرې اشنا کمي راځي د خوشحالۍ خبرې

دا هـــم د مينـــې يـــو اثــر اوګڼــه دا چـــې کوومــه لېـــونۍ خبــرې

څنګه هغه څنګه ئې مينه خلقه څنګه کېرم هېرې پخوانۍ خبرې

جانانه ما ځان سره سیال مه ګڼه ما نه دي پاتې د سیالۍ خبرې

شعيبه تــا تــه بــه څنــګ ګرانــې نــه وي د خپلـــــې ښـــــکلې ګلالـــــۍ خبــــرې دا نظم ما د خپل ګران او خوږ استاد ګران مسعود جان صاحب (ګورنمنټ پوسټ ګریجویټ کالج نوښار، پو لېټیکل سائنس څانګه، د مور بي بي د وفات نه پس لیکلے دے نظم مې اصل کښې د مسعود جان صاحب د مخې لیکلے دے یعنې هغوې چې ما ته څه وئیلي وو په دې حقله هغې ته مې د قلم ژبه ورکړي ده

موري

زما د زړه ډيوې وې په تا روښانې مورې الله دې مال شه

ستا الله هو الله هو زه هېرولے نه شم مورې د ستا جدائي خدائي ګو زغملے نه شم دا راډک شويزړه مي ايسارولے نه شم هر وخت کووم درپسې زه ژړاګانې مورې د ستا وجود سره وه ډېره ښکلاپه کور کښې وې خوشحالۍ زمونږه سحر، بېګا په کورکښې ستا په دعا باندې وه هر خوا رڼا په کور کښې د ځان سره دې يوړې ارڼا ګانې مورې

مورې د مینې نه ډک هغه کتل دې نشته هغه مسکا دې نشته هغه خندل دې نشته هغه مسکا دې نشته ته رانل دې نشته ته رانه لاړې داسې چې بیا راتلل دې نشته زما د زړه کوڅې دې کړلې ویرانې مورې

پرون مىي تەبىپ حىدە را يادېدلى مىورى تاچىي زماغېرە كښىي سىلگى وھلىي مىورى زة څــ خبىر وومــ ه چــې زمــا نــ ه تللىي مىورى لاېــرى مــې كــړى درتــ ه وې دعــا گــانې مــورې

يو شعر

ما له ئى ټوپىک د دوكان لوبو له اغستے وو ماسره ډېر بد په ماشومتوب كښې بابا كړي دي

ډېره موده پس چې يو څو لحظو ته يار ملاو شي روح مې سکون اومومي زړۀ ته مې قرار ملاو شي

د کلي بعضې ساده ګلې ښار کښې مخ ښکاره کړي خو زر ئې پټ کړي چې د کلي کس په لار ملاو شي

بيا به هم نه يُو مون خوشحاله انسانان يُو كنه كه هر يوكس ته په خپل ژوند قسمت اختيار ملاو شي

زما د چم خلق سحر نه تر ماښامه پورې په دې امېد ټکرې خوري که چرته کار ملاو شي

زهٔ چې هغې ته کله هم د ملاقات اووايم په خله که او کړي هغه سل ځلې انکار ملاو شي

هغه بیا ټول عمر له ښاد وي دا دعوه ده زما ښهٔ تربیت چې کوم ماشوم ته د مور پلار ملاو شي

چـم کښــې بــه نــه وي د بــدو خبــرې لنـــډېږي تـــل کــه پــه جرګــو خبــرې

ما باندېزهر لګي بند مې لګي کوي پښتون چې بې پښتو خبرې

لاړه ساده ليلي هوښياره شوله کوي د سترګو په بڼو خبرې

هر وخت رټم په دې عادت ګلالۍ لاناسته نه وي کړي د تلو خبرې

تەھىم پەزرۇيىو خىو خبىرېلىرې زما پەزرۇھىم پەدى يىو خو خبىرې

د زړهٔ خبرې په پرده کښې کوه شعیبه نه دې د کوڅو خبرې

$\star\star\star$

پېغلـــه ئــــې ده ښــــکلې لکـــه ځـــور زمـــا د کلـــي زلمــــے هـــم پـــه نــــړۍ د يے مشـــهور زمـــا د کلـــي

يەخلقەخوشىحالى تىرېنەپسەبلەبلەدرومىي خىومخمەد غىمبادكىوي ضىرور زمادكلىي

د ګټهې بې له د نه به لوالله چې کور کښې نه وو دا کس چې بم چاو دنې کړو معندور زما د کلي

"قل هو"ورباندې چُف کړي خپله مور چې په خير راشي چې کورنه مرزدورۍ ته ځيي مرزدور زما د کلي

زړېږي به د پلار په کور کښې ښکلې پېغلې څه له که خستم شو د داج دغه ناسُور زما د کلي

شعيبه دا قيصه خو ټوله ورانه د هغو ده چې دي په حفاظت باندې معمور زما د کلي

ګیله

ما درته نه ویل ګله واده دې او کړو بس دے بھر ته مه ځه دلته په خپل وطن کښي څه کار روزګار کوه خو تا مي اونه منل كلەبھر تەلارى زهٔ دې په سره جوړه کښې كور كښې يواځې پرېښووم پس له هغې جانانه ما د همځولو سره د خوشحالو په موقعه چرته سيالي اونه كړه ما اخترونو كښي هم خيلو لاسونو باندى نکريزې پورې نه کړې ما چرته خپلې لېچې د بنګړو ډکې نه کړې ستا ښائسته بچي هم

لکه یتیم لوی شوي دوي د پلار مينې ته دي ترسېدلي مدام دوي به هر وختي وئيل بابا به كله راځي..... تەبەدوە درى كالەپس صرف دوو، دريو مياشتو ته لليه كورته راغلي.. منم غربت وو اول خوچې بچي دې لوے شُو نو بيا خو ستا بچو ښهٔ مزدوري کوله ما درتهبيا بيا وئيل بس دیے وطن ته راشه ولى تا چرته منل... تا به وئيل شېريني زهٔ اوس په خپل وطن کښي وخت تېرولے نه شم زهٔ د څو میاشتو نه زیات شېريني خپل وطن کښې

ایسارېدلےنه شم.. لالبه تاخو زما ښامار ښامار زلفي تورې اوږدې او تار تار زلفي ستا د راتګ په خټکېدلي طمع د انتظار په تکه سره غرمه دغه دي سپينې کړلې.... تا خو زما ځواني تا خو زما خوشحالۍ تا زما هر ارمان پردي وطن نه ځار کړو.. زما خو بیا هم خېر د ہے ولي چې تا ته ګورم ته هم ځواني نه لري ته هم مستى نه لرې په سپينه ږيره باندې چىخپل كالەلەراغلى خوا له مي هله راغلي

ګناه مې دا وه

زهٔ وومه ښکلې څهٔ بې حسابه مخ نه زما به شغلې ختلې ووم پرده داره د حيا ډکه زما کردار هم ډېر پاکيزه وو خلقو به هم وې ته ډېره ښهٔئې دا به ئې هم وې ئې ګناهګاره ګناه مې دا وه لور د غريب ووم نو وادهٔ نهٔ شوم په کور زړه شوم.... 113

خدایه د ستا په زمکه د ستا د زمک*ې*خلق څومره انصاف خوښوي ځکه چې هر کله هم د خوراک څښاک په نرخ کښي د ګېس د تېلو نرخ کښي يا د بجلۍ په نرخ کښې څهٔ اضافه شوې ده نو خدايه ټول خلق دي د حکومت برخلاف راپاڅي چغې وهي ټول دوکانونه بند کړي يوهنتونونه، كالجونه بند كري مظاهرو د لاسه ټول سرکونه بند کړي ولى حېران په دې يم خدایه هم دا خلق دی

د خوار پښتون په وينه مظاهره خو پرېږده اف د خلې نه اوباسي که د پښتون وينه بهېږي خېر د ح پښتون دې ورځ تر ورځ قتلېږي خېر د ح خو د بجلي نرخ کښې د خوراک څښاک نرخ کښې د کېس، د تېلو نرخ کښې د کېس، د تېلو نرخ کښې د کېال خدايه د ستا په زمکه خدايه د ستا په زمکه د ستا د زمکې خلق د ستا د زمکې خلق څومره انصاف خوښوي

يو شعر

مېلمه به ترې نه لاړ نه شي نهر په څهٔ قيمت کوربه که خلقه وي د پښتنې موره پېدا

هائيكو

اے پے میا گرانی ہے لارې د زړهٔ میں میں دام پے د تیا و دانی ہے

زم ونږپ ه سيمه د ام نباد راول ه غفور،رحيم عفورسه

اووايه چې څه رنګې دې ښاده کړم تا راته سکون خوشحالي راکړله تا خو بس زه اوسوومه برباده کړم

د مينې جال كښې چې څوك راګېر شي د مينې خوند ئې چې تر خلې تېر شي كه افلاطون وي، هر څه ئې هېر شي

هسې نه ښکارې کړي د ظلم، جبر لارو کوڅسو کښسې ځنساور ګرځسي مياندې بهر ته ماشومان نه پرېږدي

خدایه تر څو به مون په خپل وطن کښې د بل په خوښه په مرضۍ کوو ژوند په معاشي توګه ازاد کړې مون په

خپله د خټو لو ټو کور کښې اوسم خو د محل مالک خپل مشر جوړ کړم ځکه زما مسئلې نه حل کېږي

**

او به څښئو دواړه خورماتنګ ۱کښې اوبه بيا به زاوهٔ ۲ ته ځو لرګي به اوکړو زه به ئې خرڅ کړم ته به کور ته راوړې

اوړي کښي يخې وي د واورې په شان ژميي کښې تړمې د لامبو جوګه وي د جرجصوړي ۳خصوږو اُوبسو ځارېږه

نه خو ګورګورې نه کرکڼې، بېرې نه د پلوسې ګل تحفه کښې غواړي ګل د ګلاب غواړي جانان خو نشته

۱-خورماتنګ زمونږد کلي غرونو کښې يو غرد عچې اوبه پکښې پرېمانه دي- زمونږ کلي ته هم دغه اوبه د پائپوُنو په ذريعه راغلي دي-

۴-زاوهٔ هم زمون غرونو کښې يو غر د ح چې د لرګو د پاره شهرت لري-

جرجُوړے- زمون کلي کښې د يو کمر نه اوبه راوځي چې دغه بيان شويښائستونه لري-

يه پېښوره په تا څهٔ شو*ي دي*.. ؟؟

د مېړو ډکې ستا کوڅې ستا بازارونه کنه يېښوره پېه تا څه شوي دي هره ورځ چَوي د لته ځائے بمونه کنه يېښوره په ځائے بمونه کنه يېښوره په تاڅه شوي دي

په تا مئين چې کله هم د ستا په لور راځي يقين ئې نه وي چې ژوند ع به د اشي ټولو ته اوګوري په مينه چې د کور راځي يقين ئې نه وي چې ژوند ع به د اشي مور ئې د خېر تر واپسۍ کوي نفلونه کنه يسه پېښوره په د تا څه شوي دي زلموبه وې که چرته لې شان پيسې راشي نسو پېښور کښې بېده سامان اخلو و پېغلوبه وې چې د وادۀ ورځې نزدې راشي نسو پېښور کښې به سامان اخلو و ووړو و وس د پېغلوبې له تا کېږي وادونه کنه يېښوره پېښوره په تاڅه شوی دی

پخوا به هرې مور د خداے دغه دعا کوله چې پېښور کښې مې افسر شي بچے د هر بابا زړګي هم دغه التجا کوله د هر بابا زړګي هم دغه التجا کوله چې پېښور کښې مې افسر شي بچے منع کوي اوس ستا د لور خپل اولادونه کنه يېښوره په تا څه شوي دي ي

اول چې ستا خېبر بازار صدر بازار کتو له د لرې لرې ځائے کوم خلق راتلل ستا چوک يادګار او تاريخي بالاحصار کتو له د لسرې لسرې ځائے کوم خلق راتلل د لسرې لسرې ځائے کوونو ته لاسونه کنه يېښوره په وړي غوږونو ته لاسونه کنه يېښوره په وړي غوږونو ته لاسون دی

هسره ورځ دلتسه نسوې نسوې حساد ثې کېسبې ي پکښسې مسره کېسبې ي بسې ګناهسه خلسق دلته معمول په شان خود کشې دهماکې کېسبې پکښسې مسره کېسبې ي بسې ګناهسه خلسق کلي په کلسي چم په چم کېببې وی رونه کنسه يسه پېښسوره په تا څه شسوی دی

ډک د مصولاد بې شماره نعمتونو نه وې تسله وې تسله د ګلونو د رنګونو ښه د بمونو نه وې ډېر په امان ته د ګولو نه د بمونو نه وې تسله د ګلونو د رنګونو ښه د ګلونو د رنګونو ښه د ګلونه ک نه وو جهان کښې مثالونه کنه يې ښوره په تساڅ څه شه وي دي

وران پېښور چې يوځلبيا د امن کور جوړشي زه شيعيب خدا ع نده دغده سوال کوومده چې بيا د ټولو پښتنو د زړه ټکور جوړ شي زه شيعيب خدا ع نده دغده سوال کوومده زه شيعيب خدا ع نده دغده سوال کوومده چې پکښې اخلم پده ډاډه زړه قدمونده کنده يېښوره پده وي دي

پوښتنه

زما همزولي پېغلې په سره ډولۍ کښې پخوا د لالي کور ته تلي د بعضو بعضو پکښې ستر اولادونه ګرځي خو زهٔ په کور ناسته يم ځکه چې ښکلې نۀيم د رنګه توره يمه د مخ جوسه مې زړۀ راښکونکي نۀ ده نه د پيسې والايم نوره د خدا مے په فضل څهٔ خامي نه لرمه زهٔ د خپل چم د سړو د دې بې حسه سړو يوه پوښتنه كووم چې تاسو ټول سړي چې كله وادونه كوئ نو د وادهٔ نه مخکښي

د کردار مخ اړوئ د حیا مخ اړوئ په واړه پېغلو کښې صرف ښائست لټوئ خو چې واده مو اوشي بیا هم د هغې ښځې تاسوپه ځائے د ښائست یوښهٔ کردار غواړئ نو د وادهٔ نه مخکښې د ښائست تَله باندې دا پېغلې څهٔ له تلئ....